

Een nieuwe toekomst voor de kloostertuin in Griendtsveen ? !!!

1 september 2023

De werkgroep Kloostertuin is ontstaan vanuit de Stichting Het Klooster. Deze stichting zet zich in voor de herbestemming van het klooster tot een zestal sociale huurappartementen voor onder andere jongere mensen uit Griendtsveen. Nu het ernaar uitziet dat dit plan daadwerkelijk gerealiseerd kan gaan worden dringt zich de vraag op: en wat gaat er dan met de kloostertuin gebeuren ?

Voor de werkgroep kloostertuin staat als een paal boven water dat de kloostertuin onlosmakelijk verbonden dient te blijven met het monumentale kloostergebouw. Immers ook de kloostertuin maakt deel uit van de geschiedenis van ons klooster. De ervaringen elders in het land laten zien dat wanneer een kloostergebouw de oorspronkelijke functie verliest de bijbehorende tuin vaak als een soort ondergeschoven kindje wordt beschouwd. Vaak lijdt de kloostertuin na herbestemming van het kloostergebouw een kwijnend bestaan of verdwijnt zelfs en krijgt het terrein een totaal ander gebruik dat niets meer met de oorspronkelijke functie van doen heeft. Als het ware blijft er dan een soort geamputeerd klooster over. De historische context is hiermee dan voor een belangrijk deel verloren gegaan. Deze context is te meer belangrijk omdat klooster, pastorie en kerk gezamenlijk als één ensemble worden beschouwd door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

Kloostertuin in Megen

Bij de werkgroep Kloostertuin zijn alle belangrijke organisaties uit het dorp betrokken. Naast Stichting het Klooster zijn dat: de Parochie, de Dorpsraad en basisschool de Driehoek. Daarnaast de architect van het herbestemmingsplan voor het klooster en enkele enthousiaste dorpsbewoners.

Het doel van de werkgroep is om de kloostertuin in ere te herstellen en vervolgens te gaan beheren; een kloostertuin door en voor de dorpsgemeenschap. Qua organisatie maakt de werkgroep Kloostertuin onderdeel uit van Stichting Het Klooster. In deze stichting zijn zowel de Parochie als de Dorpsraad vertegenwoordigd.

Kloostertuin in Megen

Kloostertuin in Megen

Het terrein van de kloostertuin zal straks in eigendom zijn van verschillende eigenaren; de woningbouwvereniging, de gemeente, de basisschool en de parochie. Deels is deze eigendomsverhouding historisch zo gegroeid, deels is het een gevolg van de herbestemming van het kloostergebouw. Het is evident dat voor het behoud van de kloostertuin in zijn geheel het een voorwaarde is dat het beheer en onderhoud hiervan in één hand komt. De werkgroep kloostertuin wil daarom met alle eigenaren een overeenkomst sluiten over een langdurig gebruik van de tuin.

Kloostertuin in Griendtsveen omstreeks 1960

Naast het in ere houden van een historisch belangrijke plek in ons dorp heeft het behoud en beheer van de kloostertuin ook een heel belangrijke sociale functie:

- als een plek waar dorpsbewoners elkaar op een mooie, rustige plek kunnen ontmoeten;
- een plek waar dorpsbewoners samen de handen uit de mouwen steken om een waardevol bezit in stand te houden en zodoende een steentje bij kunnen dragen aan de gemeenschap;
- een plek waar de kinderen van de basisschool in de school-/moestuin kunnen ervaren hoe ons voedsel groeit;
- een plek waar je een stukje geschiedenis kunt ervaren (waar we vandaan komen) en die uitnodigt te denken over de toekomst (waar we naar toe gaan);
- een plek om te ervaren hoeveel moois en waardevols de natuur ons te schenken heeft in de vorm van krui-

Kloostertuin in Megen

Om tot een gedegen plan voor het behoud van de kloostertuin te komen hebben we de hulp ingeroepen van Tini Brugge. Zij is een landelijk bekende specialist op het gebied van kloostertuinen en bij tal van projecten op dit gebied betrokken geweest. Wij zijn heel gelukkig dat zij haar medewerking heeft toegezegd. We zijn voorts bij meerdere kloostertuinen op bezoek geweest en hebben naast volop inspiratie ook een hoop informatie gekregen over de organisatie en beheer van deze tuinen. En wij hebben ons verdiept in vele boeken, studies en artikelen die over dit onderwerp zijn verschenen. Tenslotte hebben we dankbaar gebruik gemaakt van het plan dat eerder door Arcadis voor de kloostertuin werd gemaakt.

De Franciscanessen in Griendtsveen hadden het niet bepaald breed. Wat ons betreft heeft de kloostertuin daarom straks nog steeds naast een besloten ook een sober karakter met de nadruk op een nuttig gebruik van de tuin. Dat wil zeggen met ruimte voor een kruidentuin, een moestuin en/of schooltuin, een pluktuin voor bloemen en een kleine boomgaard. Daarnaast de mogelijkheid om rond te wandelen of even te gaan zitten. Ook de grot met beelden van de H. Maagd Maria en de H. Bernadette wordt uiteraard in het plan opgenomen

Op dit ogenblik is de kloostertuin sterk verwilderd. Veel naaldbomen lopen tegen het eind van hun levensduur en vormen een gevaar voor het monumentale gebouw. Verschillende bouwsels in de tuin zijn compleet ingestort. Er zal flink gerooid, gesnoeid en opgeruimd moeten worden wil er weer iets van een tuin zichtbaar worden. Er is veel nieuwe aanplant nodig.

Voor de realisatie van het plan voor de kloostertuin zullen we voor een groot deel zijn aangewezen op vrijwilligers uit het dorp. Verschillende hebben zich al bereid verklaard mee te willen helpen. Daarnaast zullen we een beroep doen op plaatselijke vaklieden en ondernemers om tegen een laag tarief of beter nog om niet een bijdrage te leveren. Verder zoeken we sponsors en vragen subsidie aan bij instellingen en fondsen. Het project hoeft niet in een keer helemaal af te zijn. Wat ons betreft mag het groeien in een tempo in overeenstemming met de voorhanden zijnde capaciteiten.

Met woningbouwvereniging WoonWenz die de appartementen in het klooster gaat verhuren willen we kijken of we ook de tuin rondom het kloostergebouw tegen een vergoeding kunnen gaan onderhouden. Dit levert dan ook enige financiële armslag op voor de kloostertuingroep. Ook de woningbouwvereniging en de huurders zijn daar goed mee. Uiteraard zijn de huurders van harte welkom om in de kloostertuingroep te participeren, maar daar wordt niet bij voorbaat van uitgegaan.

